

วิกฤตความเป็นชายในนวนิยายเรื่อง *อกโตสะโปกใหญ่* (丰乳肥臀)

นัยน์พัศ อธิษฐ์พัส

สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร 10900

อีเมล: iamnaiyapat@hotmail.com

รับบทความ: 12 กุมภาพันธ์ 2563 แก้ไขบทความ: 16 เมษายน 2563 ตอบรับบทความ: 25 เมษายน 2563

บทคัดย่อ: บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการศึกษาวิกฤตความเป็นชายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยศึกษาบทบาทของผู้ชายจากบทบรรยายและบทสนทนา ระหว่างตัวละครในนวนิยายเรื่อง *อกโตสะโปกใหญ่* (丰乳肥臀) ของมั่วเหยียน ผลการศึกษาพบว่าการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของผู้หญิง นำมาซึ่งความอ่อนแอและความไร้ความรับผิดชอบของผู้ชาย ความเป็นชายที่เปลี่ยนแปลงตามเงื่อนไขของสภาพสังคมและเศรษฐกิจ บอกให้รู้ว่าความเป็นชายไม่ใช่คุณสมบัติที่มีอยู่โดยธรรมชาติของผู้ชาย แต่ถูกประกอบสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดการสร้างสังคมการเมือง

คำสำคัญ: วิกฤตความเป็นชาย; ความเป็นชายแบบอำนาจนำ; มั่วเหยียน

The Crisis of Masculinity in the Novel *Big Breasts and Wide Hips*

Naiyapat Athitpat

Chinese Section, Department of Eastern Language, Faculty of Humanities,

Kasetsart University, Bangkok, 10900, Thailand

Email: iamnaiyapat@hotmail.com

Received: 12th February 2020 Revised: 16th April 2020 Accepted: 25th April 2020

Abstract: This research article aims to present findings of crisis of masculinity which was a result of social change. The study examines roles of men from narratives and dialogues between characters in Moyan's novel 'Big Breasts and Wide Hips'. The study found social change and female participation in economic activities have resulted in male weakness and lack of responsibility. Masculinity that changes in accordance with social and economic conditions confirms that masculinity is not male intrinsic nature but is constructed to correspond with the concept of socio-political construction.

Keywords: Crisis of Masculinity; Hegemonic Masculinity; Moyan

《丰乳肥臀》中的男性气质危机

吴玲莲

泰国农业大学人文学院语言学系中文专业，曼谷，10900，泰国

电子邮箱: iamnaiyapat@hotmail.com

收稿日期: 2020-02-12

修回日期: 2020-04-16

接受日期: 2020-04-25

摘要：本篇文章的研究目的是为了探究社会变革引起的男性气质出现危机的现象。通过莫言在其小说——《丰乳肥臀》中对人物的叙述和对话来研究当今社会男性气质的变化。研究表明，社会结构的变化以及女性参与经济活动的增加，造成了男性的软弱和不负责任。男性气质随着社会和经济状况而产生了不同的变化。由此得知，男性气质并不是男人的固有的天赋，而是在为了与政治、社会所符合的基础上产生的。

关键词：男性气质危机；霸权男子主义；莫言

1. บทนำ

“มั่วเหียน” (莫言) นักเขียนชาวจีนและเป็นนักเขียนรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรมประจำปี 2012 (NobelPrize.org, 2012) มีชื่อจริงว่ากวนหมัวเยี่ย (管 谟业) เป็นชาวเมืองเกามี มณฑลซานตง เขาสมัครเข้าร่วมเป็นทหารประจำกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนในปี ค.ศ.1976 และเรียนวรรณคดีไปพร้อมกับการรับราชการ จบปริญญาตรีจากวิทยาลัยศิลปะแห่งกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน หลังจากนั้นก็ศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาเดียวกันที่วิทยาลัยวรรณกรรมหลู่ซว้น มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง เขาเริ่มต้นชีวิตการเป็นนักเขียนในปี ค.ศ.1979 และปี ค.ศ.1981 ผลงานชิ้นแรกของเขาที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์ลงในนิตยสาร *เหลียนฉือ* (莲池) เป็นวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นชื่อ *สายฝนโปรยในคืนวันสันต์* (春夜雨霏霏) (莫言, 2012, p. 58) ในปีเดียวกันนวนิยายเรื่อง *แครอทสีแดงใส* (透明的红萝卜) ก็สร้างชื่อทำให้เขาเป็นที่รู้จักในฐานะนักเขียน (莫言, 2012, p. 68) ผลงานของเขามิทั้งนวนิยาย เรื่องสั้น บทภาพยนตร์ และบทละคร งานเขียนของมั่วเหียนมีคุณค่าเป็นที่ประจักษ์ทั้งในระดับชาติและนานาชาติจำนวนมาก เช่น *ข้าวฟ่างสีเพลิง* (红高粱) ได้รับรางวัลวรรณกรรมประเภทนวนิยายดีเด่นระดับประเทศจากสมาคมนักเขียนจีนในปี ค.ศ. 1986 *อกโตสะโปกใหญ่* ได้รับรางวัลวรรณกรรมดีเด่นจากนิตยสาร *ต้าเจีย* (大家) ในปี ค.ศ.1997 นวนิยาย *เมรัยนครา* (酒国) ได้รับรางวัล Laure Bataillon จากประเทศฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 2000 นวนิยาย *ถังหมี่จันทน์* (檀香刑) ได้รับรางวัล Nonino จากประเทศอิตาลีในปี ค.ศ. 2005 นวนิยาย *กบ* (蛙) ได้รับรางวัลวรรณกรรมเหมาตุ้น (茅盾文学奖) ครั้งที่ 8 ในปี ค.ศ. 2011 ซึ่งเป็นรางวัลที่จัดตั้งโดยสมาคมนักเขียนจีน เป็นต้น และก่อนที่มั่วเหียนจะได้รับรางวัลโนเบล ผลงานหลายชิ้นของเขาก็ได้รับการแปลถ่ายทอดเป็นภาษาต่างประเทศหลากหลายภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษารัสเซีย ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาเวียดนาม และภาษาไทย เป็นต้น ระดับการยอมรับและการแพร่หลายเป็นหลักฐานยืนยันถึงคุณค่าทางวรรณกรรมที่ควรค่าแก่การศึกษาของนวนิยายของมั่วเหียน

ทว่าความโลดโผนของกลวิธีการนำเสนอนวนิยายเรื่อง *อกโตสะโปกใหญ่* ก็เกือบทำให้ มั่วเหียนสิ้นชื่อ เริ่มตั้งแต่การตั้งชื่อเรื่องที่ถูกมองว่าส่อไปในทางเสื่อมคุณธรรม และถูกกล่าวหาว่าเป็นนวนิยายที่แต่งขึ้นเพราะหวังผลประโยชน์เชิงพาณิชย์ ยิ่งไปกว่านั้นการนำเสนอเรื่องราวการสู้รบระหว่างชาวจีนในช่วงสงครามกลางเมืองด้วยมุมมองอย่างชาวบ้าน ซึ่งแตกต่างจากบันทึกประวัติศาสตร์หน้าหลัก และการตีแผ่พฤติกรรมของสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ ล้วนแล้วแต่ทำให้เขาถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกต่อต้านพรรคคอมมิวนิสต์ ข้อกล่าวหาประการหลังรุนแรงและสร้างปัญหาให้มั่วเหียนต้องรับผิดชอบด้วยการลาออกจากราชการทหารประจำกองทัพปลดแอกประชาชนจีน พร้อมกับยุติการตีพิมพ์นวนิยายเรื่องดังกล่าวเป็นระยะเวลาถึง 8 ปี (简宁, 2012) อย่างไรก็ตาม รางวัลวรรณกรรมดีเด่นที่ *อกโตสะโปกใหญ่* ได้รับจากนิตยสาร *ต้าเจีย* ก็ยืนยันถึงคุณค่าทางวรรณกรรม และช่วยกอบกู้ชื่อเสียงเขาได้

อกโตสะโปกใหญ่ บอกเล่าเรื่องราวการเปลี่ยนผ่านจากสังคมแบบปีตาธิปไตยสู่สังคมภายใต้แนวคิดความเท่าเทียมผ่านความเป็นไปของครอบครัวซ่งกวน การเปลี่ยนแปลงของทัศนคติและคุณค่าความเป็นเพศทำให้ผู้ชายส่วนหนึ่งเกิดความแปลกแยกกับสังคม งานวิจัยชิ้นนี้วิเคราะห์วิกฤตความเป็นชายโดยเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำมาซึ่งวิกฤตความเป็นชายและวิเคราะห์วิกฤตความเป็นชายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3. สมมติฐานของงานวิจัย

นวนิยายเรื่อง *อกโตสะโปกใหญ่* นำเสนอความเป็นชายแบบอำนาจนำที่ยกย่องคุณค่าของผู้ชายเหนือผู้หญิงของสังคมปีตาธิปไตย และอำนาจของความเป็นชายที่ถูกลดทอนหลัง

สังคมยุคใหม่ภายใต้แนวคิดความเท่าเทียมให้คุณค่ากับผู้หญิงเท่าเทียมกับผู้ชาย เป็นสาเหตุสำคัญที่นำมาซึ่งวิกฤตความเป็นชาย

4. การทบทวนวรรณกรรม

4.1 แนวคิดเรื่องความเป็นชาย

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “ความเป็นชาย” คนส่วนใหญ่มักจะนึกถึงร่างกายที่กำยำแข็งแรง มีจิตใจที่ห้าวหาญ ตรงกันข้ามกับ “ความเป็นหญิง” ที่มีร่างกายที่บอบบาง มีความอ่อนไหวทางอารมณ์และจิตใจ การกำหนดคุณลักษณะทางเพศที่ตายตัวเช่นนี้ เป็นความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ที่ผูกติดนิยามความเป็นเพศไว้กับลักษณะของเพศสรีระ แต่ความเป็นชายในสังคมร่วมสมัยมิได้ตายตัวอย่างที่เคยเป็นมา อิทธิพลของบริบททางสังคมและวัฒนธรรมทำให้ความเป็นชายมีความหลากหลาย (Milestone & Meyer, 2012, p.12)

ความเป็นชายจึงไม่ใช่สิ่งที่ดำรงอยู่ตามธรรมชาติ แต่ถูกประกอบสร้างขึ้นด้วยปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีการกำหนดรูปแบบไว้เป็นการเฉพาะ โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมและซึมซับเข้าเป็นส่วนหนึ่งของตัวตน ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีบทบาทในการพัฒนาบุคลิกภาพทางสังคมให้กับสมาชิก การแบ่งแยกความเป็นหญิงและความเป็นชายจึงเริ่มต้นขึ้นจากการปลูกฝังของครอบครัว ความหมายของความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ครอบครัวประกอบสร้างขึ้นยังส่งผลต่อการปฏิสัมพันธ์กับสังคมรอบข้างอีกด้วย (Eleanor E. Maccoby, 1992, p.1006-1017) ดังนั้น ความแตกต่างของหน้าที่และบทบาทของผู้หญิงกับผู้ชายในสังคมเป็นผลของการขัดเกลาตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่สังคมสร้างไว้ โดยครอบครัวเป็นผู้รับหน้าที่ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้และส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ความเป็นชายของบุคคลยังเชื่อมโยงกับความคาดหวังต่อเพศวิถีที่เกี่ยวข้องกับสถานะความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของบุคคล เช่น ความคาดหวังของครอบครัวต่อภาวะผู้นำของลูกชาย เป็นต้น

สำหรับสังคมจีนโบราณซึ่งเป็นสังคมปิตาธิปไตยนั้น ความเป็นชายถูกสร้างขึ้นให้พร้อมด้วยคุณสมบัติของความเป็นผู้นำและการมีบทบาทในพื้นที่สาธารณะ อำนาจความเป็นผู้นำของผู้ชายจึงสัมพันธ์กับอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งตรงกันข้ามกับความเป็นหญิง การเป็นผู้ตามและการถูกจำกัดบทบาทให้อยู่เพียงพื้นที่ภายในบ้าน (Futoshi Taga, 2005, p.129-130) อำนาจความเป็นผู้นำของผู้ชายจึงถูกใช้เพื่อรักษาสถานะที่เหนือกว่าของผู้ชายและกดทับผู้หญิงไว้เป็นเบี้ยล่าง สำหรับสังคมปิตาธิปไตยเพศสภาพจึงถูกนำมาใช้สร้างระเบียบความสัมพันธ์ทางสังคม โดยกำหนดให้เพศหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่าอีกเพศหนึ่ง การกำหนดคุณลักษณะความแตกต่างระหว่างเพศ นำไปสู่การสร้างมายาคติว่าผู้ชายเป็นเพศที่แข็งแกร่งมีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง สร้างความไม่เท่าเทียมทางเพศและสร้างความชอบธรรมให้กับอำนาจที่ผู้ชายใช้ควบคุมสังคม นอกจากนี้การกำหนดคุณลักษณะที่จำกัดผู้ชายไว้กับความเข้มแข็งและความอดทน มีผลทำให้ผู้ชายไม่อาจแสดงความอ่อนแอและอ่อนโยน

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่าความเป็นชายจะถูกประกอบสร้างขึ้นเพื่อแบ่งแยกเพศสภาพของผู้ชายจากผู้หญิง แต่ก็มีได้หมายความว่าความเป็นชายจะเป็นสากล การแสดงออกซึ่งความเป็นชายอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับ 1. วัฒนธรรมเฉพาะของแต่ละสังคม 2. เจเนอรัลของสภาพสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมในแต่ละยุคสมัย 3. ช่วงอายุของชีวิต 4. ชนชั้น เชื้อชาติและชาติพันธุ์ (Michael S. Kimmel; Jeff Hearn; R.W. Connell, 2005, p.3; Michael Kimmel; Amy Aronson, 2004, p. 504-505) ค่านิยมความเป็นชายในสังคมหนึ่งจึงไม่อาจนำไปอธิบายค่านิยมความเป็นชายของอีกสังคมหนึ่งได้ ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้ยืนยันให้เห็นว่าความเป็นชายไม่ใช่สิ่งสากลตามธรรมชาติ แต่เป็นเรื่องของคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายซับซ้อน และเลื่อนไหลเปลี่ยนแปลงไปตามระเบียบความสัมพันธ์ของยุคสมัย ความหมายของความเป็นชายที่ไม่อาจกำหนดเฉพาะเจาะจงลงไปให้ชัดเจนแน่นอนว่าความเป็นชายคืออะไร จึงสร้างภาวะวิกฤตให้กับความเป็นชาย

4.2 นวนิยายเรื่อง *อกโตสะโพกใหญ่*

ชื่อเรื่อง *อกโตสะโพกใหญ่* ประกอบด้วยคำที่สัมพันธ์กับอวัยวะอันควรปกปิดของผู้หญิง การหิบบ่าที่ควรปกปิดมาใช้ในการเปิดเผย ทำลายอิทธิพลของวัฒนธรรมจีนโบราณที่เก็บซ่อนร่างกายของเพศหญิงไว้มิดชิด หลังจากนวนิยายออกสู่สายตาผู้อ่าน จึงมีเสียงวิจารณ์ตามหลัง นอกจากเนื้อเรื่องที่กล่าวถึงเพศสรีระของผู้หญิงบ่อยครั้งแล้ว การบรรยายฉากเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์อย่างเปิดเผยโจ่งแจ้ง ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่นักวิจารณ์ในยุคแรกไม่เปิดรับนวนิยายเรื่องนี้ เฟิงจิงเฟิง (彭荆风) นักเขียนและนักวิจารณ์แสดงความเห็นไว้ในบทความเรื่อง “*อกโตสะโพกใหญ่* : มุมมองวิถีดารทางเพศ” (丰乳肥臀：性变态的视角) ว่าการสรรเสริญความรักของแม่ด้วยการสร้างตัวละครเอกชายที่ติดเต้านมแม่ ผักไผ่อยู่แต่เต้านมผู้หญิง หรือการนำเสนอพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายไม่เลือกหน้าเพื่อให้มีบุตรสืบสกุลของตัวละครแม่ แสดงให้เห็นถึงความไม่เข้าใจสังคมและประวัติศาสตร์ที่ดีพอ

สำหรับมั่วเหยียนแล้ว เขากลับเห็นว่าเต้านมเป็นสัญลักษณ์ของการสรรเสริญ ต่างจากการกล่าวถึงสะโพกใหญ่ ที่แฝงนัยของการประชดเสียดสี (莫言, 2012, p.101) เมื่อนำความเห็นของเขาไปประกอบเนื้อเรื่องนวนิยายที่เขาแนะนำเสนอก็จะพบว่า เต้านมเป็นแหล่งอาหารอันอุดมทั่วโลกของธรรมชาติสร้างขึ้นให้แม่เลี้ยงดูและเป็นแหล่งสร้างภูมิคุ้มกันให้กับลูกน้อย การเลี้ยงดูลูกคนหนึ่งให้เติบโตมีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ ต้องอาศัยความรักและความเสียสละของแม่เป็นที่ตั้ง ทรงเต้าที่โตใหญ่เพราะให้นมลูกจึงชวนให้น่าทึ่งถึงคุณของแม่ ในทางตรงกันข้ามสะโพกที่ผายกว้างของผู้หญิง เพราะการตั้งครรภ์และให้กำเนิดลูกคนแล้วคนเล่า เพื่อสนองค่านิยมความเชื่อของชาวจีนที่ต้องการมีลูกชายไว้สืบสกุลจนมิได้คำนึงถึงสุขภาพของผู้หญิง เป็นการนำเสนอเพศสรีระของผู้หญิงที่ต้องตีความลึกลงไป สำหรับวงวรรณกรรมจีน การนำเสนอสรีระของผู้หญิงเพื่อสื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์ยังไม่เป็นที่ยอมรับ *อกโตสะโพกใหญ่* จึงเป็นนวนิยายที่ถูกโจมตีจากนักอ่านที่ความคิดยังติดอยู่ในกรอบวัฒนธรรมแบบเก่าของจีน

อย่างไรก็ตามเสียงวิจารณ์ในช่วงแรกนอกจากจะไม่ได้ส่งผลบวกต่องานวรรณกรรมของเขาแล้ว ยังทำให้มั่วเหียนถูกเพ่งเล็งจนต้องลาออกจากงานประจำที่ทำอยู่ เพราะประวัติศาสตร์ที่เขาสอดแทรกไว้เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อเรื่อง มีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับประวัติศาสตร์หน้าหลัก จึงมีเสียงวิจารณ์ว่านวนิยายเรื่องดังกล่าวถูกเขียนขึ้นเพื่อต่อต้านพรรคคอมมิวนิสต์ แม้ว่ามั่วเหียนจะปฏิเสธข้อกล่าวหา และบอกว่านวนิยายของเขาไม่ใช่บันทึทางประวัติศาสตร์ แต่เป็นเรื่องเล่าพัฒนาการทางจิตวิญญาณของมนุษย์ ทว่านักวิชาการส่วนที่ต่อต้านนวนิยายเรื่อง *อกโตสะโพกใหญ่* ก็แสดงความเห็นว่าเมื่อนวนิยายเอ่ยอ้างถึงการปฏิวัติจีน นักเขียนก็ควรมีความรู้ทางประวัติศาสตร์ด้วย ไม่ควรผูกเรื่องนำเสนอโดยไม่เข้าใจเหตุความเป็นมาที่แท้จริงของการปฏิวัติ ดังที่เฉิงจิงเฟิงนำเสนอไว้ในบทความเรื่อง “กระบอกปืนของมั่วเหียนชี้ไปทางใด : ว่าด้วยนวนิยายเรื่อง *อกโตสะโพกใหญ่*” (莫言的枪投向哪里? ——评丰乳肥臀) สารสำคัญของบทความนี้สื่อถึงการไม่ยอมรับเนื้อเรื่องที่เป็นเสมือนการกล่าวหาพรรคคอมมิวนิสต์

กระแสดต่อต้านที่เหล่านักวิจารณ์มีต่อ *อกโตสะโพกใหญ่* ในช่วงแรกทำให้บทความที่เขียนขึ้นก่อน ค.ศ. 2000 ส่วนใหญ่จะเป็นการวิจารณ์ในเชิงลบ แม้จะมีนักวิจารณ์ส่วนหนึ่งที่มีหัวก้าวหน้าเปิดใจยอมรับความแตกต่างที่มั่วเหียนนำเสนออยู่บ้าง แต่ก็ไม่กล้าแสดงท่าทีชื่นชมงานเขียนของมั่วเหียนออกมาอย่างชัดเจน ดังเช่นที่บทความเรื่อง “มั่วเหียน: ศิลปินแนวเสียดสีสังคมกับนวนิยายเรื่อง *อกโตสะโพกใหญ่*” (莫言: 反讽艺术家——读丰乳肥臀) ของ จั๋งจวินไจ้ (张军在) เห็นว่านวนิยายเรื่อง *อกโตสะโพกใหญ่* มีความโดดเด่นในการนำเสนอด้วยกลวิธีการใช้ภาษาแบบเสียดสี และการบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในอีกแง่มุมหนึ่งซึ่งแตกต่างจากความจริงที่บันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ฉบับทางการ ความคิดเห็นที่จั๋งจวินไจ้เสนอ อาจไม่ใช่อารมณ์ชื่นชมความแปลกใหม่ แต่เป็นการชี้ให้เห็นมุมมองการนำเสนองานวรรณกรรมที่แตกต่าง

เห็นได้ว่าการศึกษา *อกโตสะโพกใหญ่* ในช่วงแรก โดยเฉพาะก่อน ค.ศ. 2000 เขียนขึ้นในรูปแบบของบทความวิจารณ์ที่เน้นโจมตีเนื้อเรื่องที่ถ่ายทอดประวัติศาสตร์จีนในมุมมองที่ไม่

ตรงกับประวัติศาสตร์หน้าหลัก เป็นงานวิจารณ์ที่มีได้ศึกษาโดยอาศัยหลักวิชาการ แตกต่างจากงานที่เขียนขึ้นหลัง ค.ศ. 2000 ซึ่งมีการศึกษาวิจัยอย่างเป็นวิชาการมากขึ้นเป็นลำดับจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่านวนิยายเรื่องดังกล่าวมีผู้ให้ความสนใจและทำการวิจัยจากมุมมองที่หลากหลาย ได้แก่ การศึกษาศิลปะการประพันธ์ การศึกษานวนิยายในฐานะงานแปลภาษาต่างประเทศ การศึกษาเปรียบเทียบกับนวนิยายเรื่องอื่น การศึกษาแนวคิดด้วยทฤษฎีสัมัยใหม่ การศึกษาตัวละคร

ทั้งนี้การศึกษาตัวละครส่วนใหญ่ นักวิชาการให้ความสนใจกับการศึกษาตัวละครหญิง เช่น “การศึกษาเปรียบเทียบตัวละครหญิงระหว่างเออซูล่า (Ursula) และซ่งกวนหลู่ซือ” (乌苏拉与上官鲁氏两位女性形象的比较研究) ของ มั่ว อี้ ฟิง (莫伊芳) “การศึกษาตัวละครหญิงในนวนิยายของมั่วเหยียน” (莫言小说中的女性形象研究) ของ เจียงรู่เจี๋ย (姜瑞娟) เป็นต้น ผลการศึกษาตัวละครพบว่าตัวละครเอกหญิงใน *อกโตสะโพกใหญ่* มีบุคลิกของความกล้าหาญและเข้มแข็ง กล้าแหวกกรอบจารีต กล้าแสดงอารมณ์ความต้องการของตนเองอย่างเปิดเผย ยืนหยัดต่อสู้กับแรงกดดันของสังคมอย่างไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ถูกสร้างขึ้นเพื่อสื่อให้ผู้อ่านรับรู้ถึงการเสียสละความสุขส่วนตัวของผู้หญิงเพื่อครอบครัว เป็นการสรรเสริญความรักและคุณูปการอันหาที่เปรียบมิได้ของแม่

แม้นวนิยายเรื่อง *อกโตสะโพกใหญ่* จะมีผู้สนใจศึกษากันมาก แต่ก็ยังไม่พบบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวิกฤตความเป็นชาย และแม้ว่าผู้วิจัยจะเคยศึกษานวนิยายเรื่องดังกล่าวมาแล้วและนำเสนอไว้เป็นส่วนหนึ่งในงานดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ความย้อนแย้งแห่งเสรีภาพในนวนิยายเรื่อง *ความฝันในหอแดง* และนวนิยายของมั่วเหยียน” แต่ก็เป็นการศึกษาในหัวข้อ “ผู้หญิงกับการตอบโต้อำนาจปิตาธิปไตยในนวนิยายเรื่อง *อกโตสะโพกใหญ่*” ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการต่อสู้ของผู้หญิงในสังคมวัฒนธรรมปิตาธิปไตย เป็นการศึกษาตัวละครหญิง แตกต่างจากงานศึกษาชิ้นนี้ซึ่งศึกษาตัวละครชาย

5. ผลการศึกษา

5.1 ปัจจัยที่นำมาซึ่งวิกฤตความเป็นชาย

การวิเคราะห์วิกฤตความเป็นชายในนวนิยายเรื่อง *อกโตสะโปกใหญ่* ผู้วิจัยพบสาเหตุที่นำมาซึ่งวิกฤตความเป็นชาย ดังนี้ 1. การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างสังคม 2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของผู้หญิง

(1) การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างสังคม

อกโตสะโปกใหญ่ นำเสนอความเป็นชายภายใต้โครงสร้างการประกอบสร้างสังคมที่ไม่เหมือนกัน ได้แก่ โครงสร้างสังคมแบบปิตาธิปไตยและสังคมภายใต้แนวคิดความเท่าเทียม โดยสะท้อนให้เห็นว่าความเป็นชายไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นจากสรีระร่างกายที่ติดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิด แต่เป็นการแสดงออกซึ่งความเป็นเพศที่ถูกสร้างขึ้นตามแนวคิดการประกอบสร้างสังคม ความเป็นชายที่ถูกสร้างผ่านความสัมพันธ์เชิงการเมือง จึงแตกต่างกันไปตามเงื่อนไขการประกอบสร้างสังคม

ความเป็นชายในสังคมปิตาธิปไตยที่สะท้อนผ่านนวนิยายแสดงถึงความเป็นชายแบบอำนาจนำ ซึ่งเป็นปฏิบัติการทางเพศสภาพที่สร้างขึ้นเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับเพศชาย นำมาใช้ดำรงรักษาสถานะที่เหนือกว่าของผู้ชาย และทำให้ผู้หญิงตกเป็นฝ่ายที่ถูกเอาเปรียบดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

“母亲认识到一个残酷的真理：女人，不出嫁不行，出了嫁不生孩子不行，光生女孩也不行。要想在家庭中取得地位，必须生儿子。”

“แม่เข้าใจถึงสัจธรรมอันโหดร้ายที่ว่า ผู้หญิงไม่ออกเรือนไม่ได้ ออกเรือนแล้วไม่มีลูกไม่ได้ จะมีแต่ลูกสาวก็ไม่ได้ อยากจะได้รับการยอมรับจากครอบครัว ก็ต้องมีลูกชายให้ได้”

(莫言, 2012, p. 561)

ตัวอย่างที่ 1 เป็นคำพูดของซ่งกวนหลู่ชื่อ (上官鲁氏) เธอถูกครอบครัวจับคลุมถุงชนแต่งงานตามธรรมเนียมจีนโบราณ หลังแต่งงานครอบครัวสามีก็เฝ้ารอคอยวันที่เธอจะตั้งครรภ์

และให้กำเนิดลูกชาย ครั้นพบว่าสามีเป็นหมันไม่อาจมีลูกได้ ทั้งครอบครัวสามีและครอบครัวของเธอเองกลับปลุกความรับผิดชอบทั้งหมดให้ซ่งกวนหลู่ที่ต้องแบกรับแต่เพียงผู้เดียว เธอตอบโต้อำนาจการกดขี่ด้วยการมีความสัมพันธ์และตั้งครรภ์กับผู้ชายอื่นคนแล้วคนเล่า กระทั่งครรภ์ที่แปดจึงให้กำเนิดลูกชายเป็นผลสำเร็จ โศกนาฏกรรมชีวิตของซ่งกวนหลู่สะท้อนให้เห็นว่าร่างกายของผู้หญิงเป็นเพียงเครื่องมือที่ถูกใช้เพื่อการสืบสกุล และเป็นพื้นที่ในการแสดงความเหนือกว่าของผู้ชาย

เนื้อเรื่องนอกจากจะวิพากษ์การให้ความสำคัญกับลูกชายจนทำลายคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้หญิงแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นอำนาจของผู้ชายในระบบครอบครัว ซึ่งอำนาจดังกล่าวถูกใช้ผ่านหลัก “สามค้อยตาม” (三从) หลัก 3 ประการที่สังคมจีนกำหนดให้ผู้หญิงต้องยึดเป็นแนวปฏิบัติตลอดชีวิต กล่าวคือ ในวัยเยาว์ให้เชื่อฟังบิดา (从父) แต่งงานแล้วให้เชื่อฟังสามี (从夫) สามีตายให้เชื่อฟังบุตรชาย (从子) เห็นได้ว่าอำนาจของผู้ชายเริ่มต้นจากอำนาจของพ่อที่มีต่อลูกสาว และส่งต่ออำนาจนั้นสู่สามีและลูก แม้ว่าสถานะของผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลง แต่ผู้ชายก็ยังคงอำนาจเหนือผู้หญิงไม่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เพราะสถานะของผู้ชายและผู้หญิงถูกสร้างขึ้นบนความไม่เท่าเทียม การผูกสถานะของผู้หญิงไว้กับผู้ชายบอกรู้ว่าผู้หญิงจำเป็นต้องแต่งงานและมีลูกชายจึงมีสถานภาพที่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว การแต่งงานเป็นการเปลี่ยนสถานะของผู้หญิงเพื่อให้ผู้หญิงทำหน้าที่สืบต่อเผ่าพันธุ์ของผู้ชาย โดยมิได้คำนึงถึงจิตใจและความต้องการของผู้หญิง การกล่าวอ้างที่ว่าผู้หญิงจำเป็นต้องมีสามีและลูกชายเพื่อให้ผู้หญิงมีหลักยึดและที่พึ่งพิง จึงเป็นเพียงเหตุผลที่ยกมาใช้กล่าวอ้าง ทว่าแท้จริงคือความชอบธรรมในการแสดงอำนาจของผู้ชายเหนือผู้หญิง

อำนาจนำของความเป็นชายถูกลดทอน เมื่อสังคมยุคใหม่ภายใต้แนวคิดความเท่าเทียมยินยอมให้ผู้หญิงมีสิทธิและเสรีภาพเสมอผู้ชาย ดังความในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนฉบับแรก ค.ศ.1954 มาตราที่ 96 ความว่า “สตรีของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีสิทธิเท่าเทียมในทางการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคมและการดำเนินชีวิตครอบครัวเช่นเดียวกับผู้ชาย” (第九十六条 中华人民共和国妇女在政治

的、经济的、文化的、社会的和家庭的生活各方面享有同男子平等的权利。) (中华人民共和国宪法 1954 年) จากความที่ระบุไว้ในกฎหมายชี้ให้เห็นว่า ผู้หญิงได้รับการปลดปล่อยจากอำนาจของผู้ชาย และมีสิทธิทางสังคมเช่นเดียวกับผู้ชาย สิทธิความเท่าเทียมทำให้ผู้หญิงไม่ต้องพึ่งพาผู้ชาย ผู้หญิงยุคใหม่มีอิสระในการเลือกทางเดินชีวิตตนเอง มีอิสระในการเลือกสามีตามความพอใจของตนเองเช่นเดียวกับผู้ชาย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 2

“老金要学武则天啦，” 一个瞪着两只金鱼眼、头发自然卷曲的精壮男子说，“养起小白脸来了。”

“兴你们养二奶三奶，就不兴我……” 老金打住话头，骂道，“都给我闭上臭嘴，当心我把你们那点下货给抖搂出来。”

“เจ๊จินจะเลียนแบบบูเช็คเทียนหรอ” ผู้ชายล่ำสันผมหยักศกเบิกตาโตเหมือนปลาทองพูดขึ้น “ถึงได้เริ่มเลี้ยงหนุ่มละอ่อนกับเขาบ้าง”

“ที่พวกแกมีเมียสองเมียสามล่ะได้ ที่ฉันล่ะก็...” เจ๊จินหยุดคำพูดของตัวเองไว้ แล้วด่ากลับว่า “หุบปากเหม็นๆ ระวังฉันจะแฉเรื่องเลวๆ ของพวกแกบ้าง”

(莫言, 2012, p. 461)

เจ๊จิน (老金) สาวใหญ่วัยกลางคนที่สร้างตัวเองจากธุรกิจการรับซื้อของเก่า เป็นผู้หญิงเก่งที่ให้ความสำคัญกับสิทธิของตัวเองตามแนวคิดของสังคมยุคใหม่ เมื่อไม่พึงใจที่จะใช้ชีวิตอยู่กับสามีอย่างคู่หัวตัวเมีย ก็ใช้เงินไล่สามีออกไปไม่ให้อยู่ยุ่งยากกับตนเอง และหาผู้ชายใหม่ที่พอใจพร้อมทั้งควงออกสังคมอย่างเปิดเผย โดยไม่สนใจเสียงครหาของผู้คนรอบข้าง พฤติกรรมของเจ๊จินบอกถึงอิสรภาพของผู้หญิงยุคใหม่ที่ถูกลบปล่อยจากการเป็นเครื่องมือสืบสกุลของผู้ชาย มีอิสระในการสนองตอบความปรารถนาของตนเองได้เช่นเดียวกับผู้ชาย อิสรภาพของเจ๊จินได้มาเพราะสังคมมอบสิทธิความเท่าเทียมในการดำเนินชีวิตให้กับผู้หญิง ผู้หญิงยุคเจ๊จินจึงหลุดพ้นจากพันธนาการที่ผูกไว้ด้วยหลัก “สามคัล้อยตาม” การแต่งงานมีสามีและลูกชายไว้เป็นที่พึ่งพิงจึงไม่ใช่บทสรุปชีวิตของผู้หญิงอีกต่อไป และเมื่อหลุดพ้นจากพันธะที่ถูก

ผูกพันไว้กับผู้ชายแล้ว ผู้หญิงยุคใหม่จึงเป็นเจ้าของร่างกายของตนเอง สามารถใช้ร่างกายของตนเองเพื่อความสุขของตนเองได้อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ข้อความข้างต้นยังสะท้อนให้เห็นว่า อำนาจไม่ใช่คุณลักษณะเฉพาะของผู้ชายอีกต่อไป เมื่อสังคมให้สิทธิและเสรีภาพกับผู้หญิงเท่าเทียมกับผู้ชาย ความเป็นชายและความเป็นหญิงก็ถูกหลอมรวมเข้าด้วยกัน สิ่งใดที่ผู้ชายทำได้ ผู้หญิงก็ทำได้เช่นกัน

(2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของผู้หญิง

อกโตสะโปกใหญ่ สะท้อนให้เห็นว่าวิกฤตความเป็นชายแท้จริงมีอยู่แม้ในสังคมปิตาธิปไตยซึ่งผู้ชายมีสิทธิพิเศษเหนือผู้หญิง และแม้ว่าสังคมปิตาธิปไตยจะให้สิทธิพิเศษกับผู้ชาย แต่ก็ถือว่าผู้ชายทุกคนจะได้รับสิทธิพิเศษนั้นเสมอทั่วกันทุกคน แน่แน่นอนว่าชนชั้นปกครองซึ่งถือว่าเป็นชนชั้นสูงและเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ของสังคมจะเข้าถึงสิทธิเหล่านั้น ดังเช่นครอบครัวของซือหม่าคุ่ (司马库) ตระกูลซือหม่า เป็นตระกูลคหบดีของหมู่บ้าน หัวหน้าที่ครอบครัวยังมีอำนาจเด็ดขาดในการตัดสินใจใดๆ ภรรยาไม่ว่าจะเป็นภรรยาหลวงหรือภรณยาน้อย ต่างต้องเชื่อฟังสามี ทว่าสำหรับครอบครัวซ่งกวนซึ่งเป็นครอบครัวชนชั้นล่างอาจแตกต่างออกไป เพราะรากฐานสังคมจีนแต่เดิมเป็นสังคมเกษตรกรรมและต้องอาศัยแรงงานคนเป็นหลัก ชนชั้นสูงมีบริวารแวดล้อมก็อาศัยแรงงานของบริวาร แต่สำหรับชนชั้นล่างซึ่งไร้ข้าทาสบริวารก็ได้แต่พึ่งพาแรงงานของสมาชิกในครอบครัวเป็นหลัก ดังนั้นผู้หญิงชนชั้นล่างจึงถูกเกณฑ์ให้ร่วมทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชาย และมีบทบาทในเศรษฐกิจของครอบครัวไม่น้อยกว่าผู้ชาย การแบ่งงานที่ไม่ได้แยกกันอย่างเด็ดขาดตามความเป็นเพศของชนชั้นล่าง ทำให้ผู้หญิงชนชั้นล่างในสังคมปิตาธิปไตยมีส่วนร่วมในการหาเลี้ยงครอบครัว และเป็นช่องทางที่ทำให้ผู้หญิงช่วงชิงบทบาทความเป็นผู้นำไปจากผู้ชาย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 3

上官寿喜跳起来，惊恐地说：“娘，听到了吧？咱家也跑吧……” “跑，跑到哪里去？！”上官吕氏不满地说，“富生堂当然要跑，我们跑什么？上官家打铁种地为生，一不欠皇粮，二不欠国税，谁当官，咱都为民。日本人

不也是人吗？日本人占了东北乡，还不是要依靠咱老百姓给他们种地交租子？他爹，你是一家之主，我说得对不对？”

ซ่งกวนโช่วสี่ ตีตตัวขึ้นมาแล้วพูดอย่างหวาดกลัวว่า “แม่ ได้ยินไหม พวกเราก็นี่ด้วยเถอะ...” “หนี่ จะหนีไปไหน” ซ่งกวนหลี่ชื้อพูดอย่างไม่พอใจ “แน่ล่ะว่าพวกผู้เซ่งถึงต้องหนี แต่พวกเราจะหนีอะไร ครอบครัวซ่งกวนเลี้ยงชีพด้วยการตีเหล็กปลูกข้าว ข้อหนึ่งไม่ได้เป็นหนี้ เสี่ยงหลวง ข้อสองไม่ได้ติดค้างภาษีประเทศชาติ ไม่ว่าใครเป็นเจ้า พวกเราก็เป็นข้า คนญี่ปุ่นก็คน ญี่ปุ่นยึดครองพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ ก็ยังต้องพึ่งพาประชาชนชาวเราให้จ่ายค่าเช่าที่นาอยู่ดี พ่อมัน แกเป็นเป็นหัวหน้าครอบครัว ข้าพูดถูกไหม”

(莫言, 2012, p. 10)

ข้อความข้างต้นกล่าวถึงความตอนที่ทหารญี่ปุ่นกำลังจะบุกเข้าไปในหมู่บ้าน ชาวบ้านต่างเร่งรีบเก็บของหนี ทั้งซ่งกวนฝู่ลู่ (上官福祿) และซ่งกวนโช่วสี่ (上官寿喜) ซึ่งเป็นสามีและลูกชายของซ่งกวนหลี่ชื้อ (上官吕氏) ต่างหวาดกลัวกับเหตุการณ์สงครามที่กำลังจะเกิดขึ้น แต่ซ่งกวนหลี่ชื้อกลับไม่เห็นเป็นเรื่องร้อนใจ ทั้งยังแสดงความเข้มแข็งออกมาเพื่ออกค้ำความหวาดกลัวของสามีและลูกชาย พร้อมกับบีบบังคับให้ทั้งสองกระทำตามความเห็นของตนเอง สัมพันธภาพระหว่างซ่งกวนโช่วสี่และซ่งกวนหลี่ชื้อไม่ได้ดำเนินตามครรลองอุดมคติความเป็นสามีและภรรยาของสังคมปิตาธิปไตย สามีกลายเป็นฝ่ายที่ต้องเชื่อฟังภรรยา แม้ซ่งกวนฝู่ลู่จะเป็นช่างตีเหล็กประจำหมู่บ้าน แต่ซ่งกวนหลี่ชื้อซึ่งเป็นภรรยาต่างหากที่เป็นนายช่างตัวจริง บทบาทการมีส่วนร่วมในระบบการผลิตงานของซ่งกวนหลี่ชื้อ จึงสร้างความมั่นคงให้กับสถานะของตัวเธอเอง เป็นทั้งภรรยาที่สามีเกรงใจและทั้งแม่ที่ลูกชายให้ความเคารพเพื่อพึ่งพิงอำนาจในการกำหนดอนาคตของครอบครัว เห็นได้ว่าสถานะภาพของซ่งกวนหลี่ชื้อที่อยู่เหนือสามีนั้นไม่ใช่วิถีของผู้หญิงในสังคมปิตาธิปไตย ที่ต้องยอมตัวเป็นเบี้ยล่างของผู้ชาย เมื่อผู้หญิงสามารถหาเลี้ยงครอบครัวและเป็นหลักให้กับครอบครัวแทนที่ผู้ชาย ก็จะมีพลิกสถานะจากภรรยาผู้เชื่อฟังสามีเป็นภรรยาผู้นำเคารพของสามี

เนื้อเรื่องก่อนดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของผู้หญิงในสังคมปิตาธิปไตยแม้จะไม่ทำลายสถานะความเป็นผู้นำของผู้ชาย แต่ก็ส่งผลต่อบทบาทความเป็นผู้นำของผู้ชาย แตกต่างจากการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้หญิงในสังคมแห่งความเท่าเทียม นอกจากโครงสร้างทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับสถานะของผู้หญิงให้เท่าเทียมกับผู้ชายแล้ว ในทางเศรษฐกิจก็ยังเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้พัฒนาและแสดงความสามารถของตนเองเช่นเดียวกับผู้ชาย การให้โอกาสทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจกับผู้หญิงนอกจากจะทำลายสถานะและบทบาทของผู้ชายที่เคยมีอยู่เหนือผู้หญิงแล้ว ยังส่งผลให้ผู้ชายที่เคยถูกปกป้องไว้ได้ร่มเงาของปิตาธิปไตย สูญเสียความเป็นชายแบบอำนาจนำ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 4

“凭什么要我滚？”上官金童说，“这商店是我的，要滚的该是你，而不是我！”

“呸！”汪银枝道，“如果不是我接手经营，再来一百片店，也早就倒闭光了，你还好意思说这店是你的。我养了你一年，对得起你了，所以，该还你自由了，请吧，请，这个房间，今晚上另有客人。”

“เรื่องอะไรฉันต้องไป” ชั่งกวนจินถิงกล่าว “ห้างนี้เป็นของฉัน คนที่ไปควรเป็นเธอ ไม่ใช่ฉัน!”

“อูย!” วังอินจือพูดว่า “ถ้าไม่ใช่เพราะฉันรับช่วงบริหารต่อ ต่อให้มีร้อยห้าง ก็เจ๊งไปนานล่ะ ยังมีหน้ามาพูดอีกหรือว่าห้างนี้เป็นของเธอ ที่เลี้ยงดูมาปีหนึ่งก็ถือว่าตอบแทนมากพอแล้ว ควรคืนอิสระให้เธอสักที เชิญเลย เชิญ ห้องนี้คืนนี้จะมีแขกอื่นเข้าพัก”

(莫言, 2012, p.520)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นข้อความที่ตัดมาจากเนื้อเรื่องตอนที่วังอินจือ (汪银枝) ต้องการหย่ากับชั่งกวนจินถิง (上官金童) ผู้เป็นสามี และรวบเอากิจการชุดชั้นในของชั่งกวนจินถิงมาเป็นของตนเอง เพราะเห็นว่ากิจการดังกล่าวเจริญรุ่งเรืองมาได้ก็ด้วยความสามารถของเธอ ไม่ใช่ความสามารถของชั่งกวนจินถิง เดิมทีสิทธิการครอบครองและการส่งต่อทรัพย์สินถูก

จำกัดให้อยู่แต่ในแวดวงของผู้ชาย แม้ว่าผู้หญิงจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาธุรกิจ แต่ผู้หญิงก็ไม่ได้รับสิทธิในการแสดงความเป็นเจ้าของ ทรัพย์สินคงตกทอดเป็นสมบัติของทายาทในสายตระกูลผู้ชาย การเล่าถึงเนื้อเรื่องท่อนนี้สะท้อนให้เห็นว่าเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป สังคมยกระดับสถานะของผู้หญิงให้เท่าเทียมกับผู้ชาย สิทธิการเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่เคยสืบทอดต่อกันแต่ในหมู่ผู้ชายก็เริ่มเปลี่ยนมือ เพราะผู้หญิงเรียกร้องสิทธิการเป็นผู้สืบทอดทรัพย์สินเช่นกัน

คำว่า “เลี้ยงดู” และ “คินอิสระ” ที่วังอินฉือกล่าวกับสามีของเธอ สะท้อนผลของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของสังคมยุคใหม่ ผู้หญิงยุคใหม่กับบทบาทการทำงานนอกบ้าน บั่นทอนความเป็นชายที่หมายถึงความเป็นผู้นำและผู้เลี้ยงดู ซึ่งทวนจินตจิ้งใช้ชีวิตอย่างไม่ต่างจากการเป็นนannyในกรงทองของวังอินฉือ มีชีวิตอยู่อย่างพรั่งพร้อมด้วยของกินของใช้ แต่ก็ถูกจำกัดให้ใช้ชีวิตอยู่แต่เพียงในห้องพักหุ พื้นที่ความเป็นอิสระของภรรยาและการจำกัดพื้นที่ความเป็นอิสระของสามี เป็นการแสดงอำนาจของผู้หญิงยุคใหม่ซึ่งไม่ต่างไปจากที่ผู้ชายเคยกระทำต่อผู้หญิงในสังคมยุคปิตาธิปไตย กล่าวคือ ผู้ชายเคยกระทำต่อผู้หญิงอย่างไร ผู้หญิงก็กระทำต่อผู้ชายเช่นเดียวกัน

ตามแนวคิดของมาร์กซิสต์เห็นว่าปัญหาการกดขี่ผู้หญิงนั้นมีรากฐานมาจากสถานะความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจ การให้โอกาสผู้หญิงได้มีอำนาจทางเศรษฐกิจจึงเป็นแนวทางการแก้ไขสังคมให้เกิดความเท่าเทียม ทว่า *อกโตสะโปกใหญ่* ก็สะท้อนให้เห็นว่าเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลง ผู้หญิงได้รับโอกาสให้มีส่วนร่วมในระบบการผลิต และพัฒนาความสามารถของตนเองจนอยู่ในระดับที่ไม่แพ้ผู้ชายแล้ว ผู้หญิงกลับใช้อำนาจทางเศรษฐกิจที่ได้รับนั้นกดขี่ผู้ชายที่มีความสามารถไม่เทียบเท่าตนเอง และนำมาซึ่งวิกฤตความเป็นชาย

5.2 วิกฤตความเป็นชายในสังคมความเท่าเทียม

(1) อ่อนแอและไร้ความเป็นผู้นำ

นวนิยายเรื่อง *อกโตสะโปกใหญ่* ขึ้นชมนตัวละครอยู่ 2 ตัว หนึ่งคือช่งกวนหลู่ซึ่งเป็นตัวละครหญิง อีกหนึ่งคือชื่อหม่าคุ่เป็นตัวละครชาย (陈淞, 1998, p.50) สำหรับชื่อหม่าคุ่พบข้อความในนวนิยายหลายตอนที่กล่าวถึงอย่างชื่นชม ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 5

“儿啊，当年，娘也是没有办法了。但上天造了你，就得硬起腰杆子来，你十八岁了，是个男人啦，司马库千坏万坏，但到底是个好样的男人，你要向他学！”

“ลูกเอ๋ย ตอนนั้นแม่ก็อับจนหนทาง แต่เมื่อพระเจ้าสร้างเจ้าขึ้นมา ก็ต้องหัดกายลูกขึ้น เจ้าอายุ 18 เป็นหนุ่มแล้ว แม่ซื้อหม่าकु จะเลวแสนเลว แต่อย่างไรก็เป็นผู้ชายที่เป็นแบบอย่างที่ดี เจ้าต้องเรียนรู้จากเขา”

(莫言, 2012, p. 353)

ซื้อหม่าकुเป็นตัวละครชายที่มีความเป็นผู้นำสูง แม้จะเจ้าชู้มีภรรยาหลายคน แต่ก็เลี้ยงดูภรรยาทุกคนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ในขณะที่เดียวกันก็มีความกล้าหาญสามารถนำกองกำลังชาวบ้านเข้าต่อสู้กับกองทัพญี่ปุ่นที่รุกร้าแผ่นดินมาตุภูมิ ทำหน้าที่ของผู้ชายในฐานะหัวหน้าครอบครัวและประชาชนของประเทศได้อย่างเต็มภาคภูมิ แม้เขาจะไม่ใช่ว่าผู้ชายที่มีความสมบูรณ์แบบ แต่ความรับผิดชอบที่เขามีต่อตนเองและสังคม ก็แสดงถึงคุณสมบัติความเป็นผู้นำที่มีอยู่ในตัวเขา จนได้รับการยกย่องให้เป็นผู้ชายในอุดมคติ

เมื่อเปรียบเทียบซื้อหม่าकुกับตัวละครชายที่เป็นผู้ชายยุคใหม่เช่นซ่งกวนจินถิง พบว่าผู้ชายยุคใหม่อ่อนแอและไร้ความเป็นผู้นำ ตรงกันข้ามกับผู้ชายยุคเก่าอย่างซื้อหม่าकुอย่างสิ้นเชิง ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 6

“娘呀，你为什么要生我呀！你养我这块废物干什么呀，你当初为什么不把我按到尿罐里溺死呀，娘呀，我这辈子活得人不像人鬼不像鬼呀，大人欺负我，小孩也欺负我，男人欺负我，女人更欺负我，活人欺负我，死人也欺负我，……娘啊，儿活不下去了，儿要先走一步了。天老爷，睁睁眼吧，打一个沉雷劈了我吧！地老妈，裂一道深沟跌死我吧，娘啊，我受够了呀，我被人指着鼻子骂呀……”

“แม่จำ แม่ให้ลูกเกิดมาทำไม เลี้ยงไอ้ตัวไม่ได้เรื่องนี้ไว้ทำไม ทำไมไม่จับลูกยัดกระโถน
สลักฉันทายแต่แรก แม่จำ ชาตินี้ลูกอยู่เป็นคนก็ไม่โช่น ผีก็ไม่ใช่ผี ผู้ใหญ่รังแกลูก เด็กก็
รังแกลูก ผู้ชายข่มเหงลูก ผู้หญิงข่มเหงลูก คนเป็นแกล้งลูก คนตายก็แกล้งลูก แม่จำ ลูกอยู่
ต่อไปไม่ไหวแล้ว ลูกขอล่วงหน้าไปก่อน สวรรค์ โปรดเมตตา ฝ่าฟาดลงมาที่ฉันทิ พระแม่ธรณี
สูบฉันทลงไปที่ แม่จำ ลูกเกินพอแล้ว ถูกผู้คนเขาชี้หน้าด่า...”

(莫言, 2012, p.481)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นข้อความที่ชั่งกวนจินตงระบายความแค้นหลังจากถูกผู้หญิงดูแคลน
ในศักดิ์ศรีความเป็นชายถึงสองครั้ง ครั้งแรกจากเจ๊จิน สาวใหญ่ที่เลี้ยงชั่งกวนจินตงไว้เป็นคู่ขา
สนองความปรารถนาตัวเอง เมื่อเธอหมดความอดทนอดกลั้นกับความขี้ลาดความไร้
สมรรถภาพของชั่งกวนจินตง เขาจึงถูกขับไล่อย่างหมดสิ้นคุณค่า ครั้งที่สองจากหลานสะใภ้ซึ่ง
เลี้ยงดูเขาเพื่อต้องการให้เขาทำหน้าที่เจรจาต่อรองเพื่อให้ได้เงินกู้การลงทุน แต่ชั่งกวนจินตงก็
ทำไม่สำเร็จ จึงถูกหลานสะใภ้ด่าทออย่างไม่ไยหน้า ทั้งไล่ออกจากงานและที่พัก ความล้มเหลว
ทั้งสองครั้ง นอกจากจะสั่นสะเทือนความรู้สึกของชั่งกวนจินตงจนสูญเสียความเป็นตัวของ
ตัวเอง ยังบั่นทอนจิตใจและกัดกินจิตวิญญาณความเป็นมนุษย์จนทำให้เขาตระหนักถึงความไร้
ค่าในตัวเองและคิดฆ่าตัวตาย การประสบกับความล้มเหลวครั้งแล้วครั้งเล่าเป็นสาเหตุสำคัญที่
ทำให้ชั่งกวนจินตงสูญเสียความเชื่อมั่นในตนเอง

ชั่งกวนจินตงเป็นลูกกำพร้าพ่อ เกิดในช่วงรอยต่อของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของ
สังคม เดิบโตมากับการเลี้ยงดูของแม่ท่ามกลางหมู่พี่น้องผู้หญิงล้วน แม่ของเขาตั้งครุถึง 8
ครั้งเพื่อรอคอยการถือกำเนิดของลูกชาย ชั่งกวนจินตงในฐานะลูกชายผู้เป็นทายาทสืบสกุลเขา
จึงได้รับการปกป้องจากผู้หญิงรอบตัวเขา ชีวิตในวัยเด็กที่ได้รับการทะนุถนอมจากผู้หญิงทำให้
เขาไม่มีโอกาสพิสูจน์ความเป็นชายในตัวเอง ประกอบกับปัจจัยการกำพร้าพ่อทำให้เขาขาด
ต้นแบบการเรียนรู้บุคลิกภาพและกิจกรรมของผู้ชาย และส่งผลต่อการพัฒนาบทบาทการเป็น
ผู้นำตลอดจนการบ่มเพาะทัศนคติอันเป็นบวกต่อคุณค่าและเอกลักษณ์ทางเพศที่เหมาะสม จาก
ตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าสำหรับสังคมยุคใหม่ที่ผู้ชายและผู้หญิงเท่าเทียมกัน ผู้หญิงยุค

ใหม่ถูกประกอบสร้างความเป็นชายสอดแทรกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของตัวตน ไม่ใช่ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของผู้ชายหรือผู้รับเคราะห์แทนผู้ชายอีกต่อไป แต่เป็นเพศที่ใช้ความสามารถของตนเองเพื่อตนเอง ส่วนผู้ชายเมื่อได้รับการปกป้องจากอำนาจปิตาธิปไตยก็สูญเสียสิทธิประโยชน์ต่างๆ โดยเฉพาะสิทธิที่เคยได้รับการเสียสละของผู้หญิง สำหรับผู้ชายยุคใหม่การเป็นผู้นำจึงเป็นสถานภาพที่ได้จากความสามารถของปัจเจกบุคคล มิใช่สถานภาพตามเพศกำเนิดดังเช่นที่เคยเป็นมาในอดีต ผู้ชายที่แสวงหาคูณค่าของตัวเองไม่พบจึงมีชีวิตอยู่อย่างล้มเหลว

(2) กลัวการผูกมัด

การแต่งงานของชาวจีนในสังคมยุคปิตาธิปไตย ผู้ชายเป็นฝ่ายผู้เลือก ส่วนผู้หญิงเป็นผู้ถูกเลือก และเมื่อชายผู้เป็นสามีปรารถนาที่จะมีภรรยามากกว่าหนึ่งคน ก็สามารถแต่งงานมีอนุภรรยาได้ ทว่าสำหรับสังคมจีนยุคใหม่ ไม่ว่าผู้ชายหรือผู้หญิงต่างก็มีอิสระในการเลือกคู่แต่งงานได้ด้วยตัวเอง ดังความในกฎหมายแต่งงาน มาตราที่ 2 ซึ่งมีใจความว่า “ประกาศใช้ระบบการแต่งงานที่เป็นไปด้วยความสมัครใจ คู่สมรสเดียว ชายหญิงเท่าเทียมกัน” (第二条 实行婚姻自由、一夫一妻、男女平等的婚姻制度。) (中华人民共和国婚姻法, 2005) ระบบการแต่งงานที่ให้ความสำคัญกับเสรีภาพและความเท่าเทียมปลดปล่อยผู้หญิงให้เป็นอิสระจากอำนาจของผู้ชาย ไม่ว่าจะเป็นพ่อหรือสามี ในทางกลับกันก็ลดทอนสิทธิการมีภรรยาหลายคนพร้อมกันของผู้ชาย และผูกมัดผู้ชายให้ต้องใช้ชีวิตกับภรรยาเพียงคนเดียว

อกโตสะโปกใหญ่ สะท้อนให้เห็นว่าระบบการแต่งงานที่ให้เสรีภาพและความเท่าเทียมกับผู้หญิง ส่งผลให้ผู้ชายส่วนหนึ่งกลัวการผูกมัดตัวเองไว้กับผู้หญิงคนใดคนหนึ่ง ใช้ชีวิตล่องลอยอย่างหวงแหนความโสด ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 7

司马粮重回桂花大楼总统套房后，看到一丝不挂的沙枣花正坐在窗台上等着他。她冷冷地问：“你承认不承认我是处女？”

司马粮道：“表妹，把你那套瞒天过海的把戏拾掇拾掇藏起来吧！我是从女人堆里滚出来的，你想蒙我？其实，我要真想娶你，还会在乎你是不是处女吗？”

ชื่อหมาเหลียงกลับเข้าห้องเพรสซิเดนท์เซี่ยลสวี่บนตึกก๊วยฮวา พบซาจ่าวฮวานั่งเปลือยกายอยู่บนขอบหน้าต่าง หล่อนถามเสียงเย็นว่า “พี่เชื่อหรือยังว่าฉันเป็นสาวพรหมจรรย์?”

ชื่อหมาเหลียงตอบ “น้อง อย่าเล่นละครตบตา พี่โตมากลางหมู่ผู้หญิง คิดจะหลอกพี่หรือจริงๆ แล้ว ถ้าพี่คิดจะแต่งงานกับน้อง จะสนใจทำไมว่าพรหมจรรย์หรือไม่พรหมจรรย์?”

(莫言, 2012, p.532)

ชื่อหมาเหลียง (司马粮) เป็นผู้ชายเจ้าชู้ ไม่ผูกมัดตัวเองไว้กับผู้หญิงคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะ มีความสุขกับการใช้ชีวิตเสเพล มีความสัมพันธ์แบบไม่ผูกมัดกับผู้หญิงมากมาย แม้แต่กับซาจ่าวฮวา (沙枣花) ผู้เป็นทั้งญาติทั้งเพื่อนที่เติบโตมาด้วยกัน เขาก็ยังปฏิเสธที่จะแต่งงานด้วย จนซาจ่าวฮวาคิดหวังกระโดดตึกฆ่าตัวตายต่อหน้า กระนั้นเขาก็ไม่รู้สึกลำบากในการกระทำของตนเอง ลอยตัวหนีปัญหา

อกโตสะโปกใหญ่ เปรียบเทียบพฤติกรรมของชื่อหมาเหลียงและชื่อหมาคุ่ให้เห็นความแตกต่างของผู้ชายในสังคมยุคเก่าและยุคใหม่ ชื่อหมาเหลียงเป็นลูกชายของชื่อหมาคุ่ ตัวละครทั้งสองต่างมีนิสัยเจ้าชู้ไม่แพ้กัน ชื่อหมาคุ่มีภรรยาถึงสามคน สังคมในยุคของชื่อหมาคุ่ผู้ชายมีอิสระในการมีภรรยาพร้อมกันหลายคน จำนวนภรรยานอกจากจะบอกถึงความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ อำนาจและบารมีของผู้เป็นสามีแล้ว ยังแสดงถึงพลังความเป็นชายที่มีอำนาจเหนือผู้หญิง ส่วนชื่อหมาเหลียงซึ่งอยู่ในสังคมยุคใหม่ที่มีความสำคัญกับความเท่าเทียมทางเพศ การแต่งงานนอกจากจะหมายถึงการพันธนาการความสุขของผู้ชายไว้กับผู้หญิงเพียงคนเดียวแล้ว ยังบอกถึงการสูญเสียอำนาจเหนือผู้หญิงอีกด้วย ผู้ชายที่ไม่ยอมสูญเสียอำนาจและอิสรภาพของผู้ชายเช่นชื่อหมาเหลียง พยายามรักษาอำนาจและอิสรภาพนั้น ด้วยการปฏิเสธที่จะรับผิดชอบแต่งงานกับผู้หญิงที่มีความสัมพันธ์ด้วย การไม่ยอมทำหน้าที่ของสามีโดยการ

ผูกมัดตัวเองไว้กับผู้หญิงคนใดคนหนึ่งเป็นการเฉพาะ เป็นการแสดงออกที่บอกถึงการต่อต้าน และไม่ยอมรับสิทธิความเท่าเทียมทางเพศ

การนำเสนอเปรียบเทียบตัวละครสองพ่อลูกซึ่งมีความรับผิดชอบแตกต่างกัน ย้ำเน้นให้เห็นว่าระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของแต่ละสังคม เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการประกอบสร้างตัวตนความเป็นชายของแต่ละสังคม และแม้ว่ากฎหมายแต่งงานที่ประกาศใช้ในระบบสังคมจีนยุคใหม่จะสร้างความเท่าเทียมทางสังคมให้กับเพศหญิง แต่ค่านิยมผู้ชายเหนือผู้หญิงที่ถูกปลูกฝังมาอย่างยาวนานเป็นอุปสรรคสำคัญของการสร้างความเท่าเทียม เพราะผู้ชายไม่ยอมสูญเสียสิทธิประโยชน์ที่เคยมีเหนือผู้หญิง

สรุปและอภิปรายผล

การวิเคราะห์วิกฤตความเป็นชายในนวนิยายเรื่อง *อกโตสะโพกใหญ่* จากบทบรรยายและบทสนทนาตามแนวคิดที่ว่าความเป็นชายขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสภาพสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมในแต่ละยุคสมัย (Michael S. Kimmel; Jeff Hearn; R.W. Connell, 2005, p.3; Michael Kimmel; Amy Aronson, 2004, p. 504-505) พบว่าวิกฤตความเป็นชายในนวนิยายเรื่อง *อกโตสะโพกใหญ่* เกิดจากปัจจัยหลักสองประการ ประการที่หนึ่งจากการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างสังคม ซึ่งเปลี่ยนแปลงจากสังคมปิตาธิปไตยที่ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง สู่วัฒนธรรมแห่งความเท่าเทียมซึ่งผู้หญิงมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับผู้ชาย ประการที่สองจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของผู้หญิง

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงระบบสังคมการเมืองของจีน มั่วเหียนผู้ประพันธ์นวนิยายนำเสนอประเด็นดังกล่าว เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าผลการเปลี่ยนแปลงทำให้ผู้ชายสูญเสียอำนาจความเป็นผู้นำและสิทธิในความสัมพันธ์ชายหญิง การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างสังคมนอกจากจะปลดปล่อยผู้หญิงจากการถูกกักขังให้อยู่แต่ในบ้าน ยังปลดปล่อยผู้หญิงจากกรอบประเพณีและวัฒนธรรมที่จำกัดความคิดและการกระทำของผู้หญิง ส่งผลให้ผู้หญิงกล้าเปิดเผยและกล้าแสดงออกซึ่งความต้องการทางเพศมากขึ้น การปลดปล่อยผู้หญิงจากพื้นที่ในบ้าน ทำลายอำนาจความเป็นผู้นำของผู้ชายซึ่งตั้งอยู่บน

ระเบียบความสัมพันธ์ที่กำหนดให้ผู้ชายเป็นผู้นำและผู้หญิงเป็นผู้ตาม ในภาวะที่สิทธิของผู้หญิงถูกเชิดชูให้เท่าเทียมกับผู้ชาย นักเขียนนำเสนอตัวละครชายที่ไม่รับผิดชอบกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ หลีกหนีที่จะผูกพันตัวเองไว้กับหน้าที่การเป็นสามี สะท้อนให้เห็นถึงการต่อต้านไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ภายใต้ระบบครอบครัวที่ผู้หญิงมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชาย

ส่วนการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของผู้หญิง ส่งผลให้ความเป็นชายที่หมายถึงผู้เข้มแข็ง ผู้นำและผู้เลี้ยงดูครอบครัวตามโครงสร้างสังคมแบบปิตาธิปไตยถูกสั่นคลอน นักเขียนตระหนักถึงบริบททางสังคมที่ขัดแย้งกับค่านิยมทางวัฒนธรรม ในขณะที่สังคมยังยึดติดกับความเป็นชายที่ประสบความสำเร็จ แต่สังคมก็ลดทอนอำนาจความเป็นผู้นำของผู้ชาย ผู้ชายจึงต้องรับมือกับแรงกดดันรอบข้าง ผลของความย้อนแย้งของความเป็นชายถูกนำเสนอผ่านตัวละครเอกที่เป็นตัวเอกปฏิลักษณ์ (antihero) ทั้งความไร้สมรรถภาพทางเพศและความกลัวภรรยาของตัวละครชาย เป็นรูปแบบพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างไปจากความหมายของความเป็นชายในอุดมคติ

อกโตสะโปกใหญ่ นำเสนอวิกฤตความเป็นชายจากภาพของความเป็นชายที่ล้มเหลวในฐานะผู้นำครอบครัว สืบเนื่องจากปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

สรุปได้ว่าความเป็นชายสั่นไหวและเปลี่ยนแปลงตามบริบทของการเมืองและสังคม เพราะความเป็นชายสัมพันธ์กับแนวคิดการสร้างสังคมการเมือง และถูกสร้างผ่านความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างกลุ่มคน การศึกษาวิกฤตความเป็นชายทำให้เห็นภาพอำนาจทางชนชั้นทางเพศระหว่างผู้ชายและผู้หญิงซึ่งผูกไว้ภายใต้เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ โดยมีกระบวนการกล่อมเกลாதงวัฒนธรรมช่วยขับเคลื่อนทำให้ผู้หญิงและผู้ชายยอมรับสถานะและบทบาทของตนเอง เห็นได้ว่าความเป็นเพศถูกเชื่อมโยงกับอำนาจการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างเพศ สัมพันธภาพระหว่างเพศภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจจึงมีเพศหนึ่งถูกจำกัดบังคับให้อยู่ใต้อำนาจของอีกเพศหนึ่งเสมอ ดังนั้น ความเป็นชายจึงไม่ใช่คุณสมบัติที่มีอยู่โดย

ธรรมชาติของผู้ชาย แต่เป็นมายาคติที่ถูกประกอบสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดการสร้างสังคมการเมือง

เอกสารอ้างอิง

ภาษาอังกฤษ

- Eleanor E. Maccoby. (1992). The Role of Parents in the Socialization of Children: An Historical Overview, *Developmental psychology*. 28(6), 1006–1017.
- Futoshi Taga. (2005). East Asian Masculinities. In J. H. Michael S. Kimmel, R.W. Connell, (Ed.), *Handbook of studies on men and masculinities*. United States of America: Sage Publications.
- Kimmel, Michael. (2004). *Men and Masculinities: A Social, Culture, and Historical Encycleopaedia*. Santa Babara: ABC-CLIO.
- Kollontai, A. (2006). *The Social Basis of the Woman Question*. Retrieved 24 Nov 2019, from <http://www.marxistsfr.org/archive/kollonta//1909social-basis.htm>
- Michael S. Kimmel, J. H., R.W. Connell,. (2005). Introduction. In J. H. Michael S. Kimmel, R.W. Connell, *Handbook of studies on men and masculinities*. United States of America: Sage Publications.
- Milestone, K., Meyer, A. (2012). *Gender and Popular Culture*. Cambridge: Polity.
- NobelPrize.org. (2012). *Mo Yan – Facts*. Nobel Media AB 2020. Retrieved 31 Jan 2020, from <https://www.nobelprize.org/prizes/literature/2012/yan/facts/>

Reeser, Todd W. (2010). *Masculinities in Theory: An Introduction*. West Sussex: Blackwell.

R.W. Connell. (2005). *Masculinities*. California: University of California Press.

Tim Edwards. (2006). *Cultures of Masculinity*. New York: Routledge.

ภาษาจีน

陈淞. 迟到的批评——莫言丰乳肥臀择谬述评. *河南大学学报(社会科学版)*, 1998 (5) : 47-52.

高世瑜. (1996). *中国古代妇女生活*. 北京: 商务印书馆.

简宁. (2012). 丰乳肥臀出版风波: 被诬反动小说. *文学自由谈*, Retrieved 30 Sep 2019, from

http://book.ifeng.com/yeneizixun/detail_2012_18356727/18/10_0.shtml

莫言. (2009). *莫言对话新录*. 北京: 北京文化艺术出版社.

莫言. (2012). *丰乳肥臀*. 上海: 上海文艺出版社.

彭荆风. 丰乳肥臀: 性变态的视角. *文学自由谈*, 1996(2): 11-14.

彭荆风. 莫言的枪投向哪里? ——评丰乳肥臀. *内部文稿*, 1996(12): 12-15.

张慧敏. 批判莫言. *景德镇学院学报*, 2016(1): 46-52.

张丽波. 丰乳肥臀是一本什么样的书? . *内部文稿*, 1996(12): 15-17.

中华人民共和国宪法 1954 年. Retrieved 29 Nov 2019, from

http://www.npc.gov.cn/wxzl/wxzl/2000-12/26/content_4264.htm

中华人民共和国婚姻法. Retrieved 2 Dec 2019, from

http://www.gov.cn/banshi/2005-05/25/content_847.htm

ภาษาไทย

ยศ สันตสมบัติ. (2548). การทำความเข้าใจ 'เพศสถานะ' และ 'เพศวิถี' ในสังคมไทยใน . อ .
พงศานิพนธ์, *เพศสถานะและเพศวิถีในสังคมไทย* สำนักพิมพ์แห่ง : กรุงเทพฯ .
.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เสนาะ เจริญพร. (2548). *ผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคทอง*. กรุงเทพฯ: มติชน.